

آشنایی با قانون نظام صنفی

فصل اول قانون نظام صنفی: تعاریف

نظام صنفی :

قواعد و مقرراتی است که امور مربوط به سازمان، وظایف، اختیارات، حدود و حقوق افراد و واحدهای صنفی را طبق این قانون تعیین می کند
(ماده ۱)

واحد صنفی :

هر واحد اقتصادی که فعالیت آن در محل ثابت یا وسیله سیار باشد و توسط فرد یا افراد صنفی با اخذ پروانه کسب دایر شده باشد، واحد صنفی شناخته می شود.(ماده ۳)

تبصره ۱ - فعالیت واحدهای صنفی سیار در محل ثابت با اخذ پروانه کسب برای همان محل، بلامانع است.

تبصره ۲ - اماکنی که طبق ضوابط مصوب کمیسیونهای نظارت واجد شروط لازم جهت استقرار چند واحد صنفی باشند، می توانند به عنوان محل ثابت کسب به وسیله یک یا چند فرد صنفی، پس از اخذ پروانه کسب از اتحادیه یا اتحادیه های ذی ربط، مورد استفاده قرار گیرند.

تبصره ۳ - دفاتری که خدماتی به واحدهای صنفی سیار می دهند، واحد صنفی محسوب می شوند.

صنف :

آن گروه از افراد صنفی که طبیعت فعالیت آنان از یک نوع باشد، تشکیل یک صنف را می دهند. صنف مشمول این قانون، با توجه به نوع فعالیت آنها به چهار گروه تولیدی، خدمات فنی، توزیعی یا خدماتی تقسیم می شوند.(ماده ۴)

۱ - صنف تولیدی: آن دسته از صنوفی که فعالیت و خلاقیتهای آنها منجر به تغییر فیزیکی و یا شیمیائی مواد گشته و منحصراً تولیدات خود را مستقیم یا غیر مستقیم به مصرف کننده عرضه می نماید.

۲ - صنف خدماتی: آن دسته از صنوفی که با فعالیتهای خود قسمتی از نیاز جامعه را تامین نموده و فعالیت آنها نیاز به مهارت فنی نباشد.

۳ - صنف خدمات فنی: آن دسته از صنوفی که فعالیت آنها باعث رفع عیب و نقص یا مرمت و نگهداری کالا می شود و فعالیت آنها نیاز به داشتن مهارت فنی می باشد.

۴ - صنف توزیعی: آن دسته از صنوفی که صرفاً نسبت به عرضه کالا از محل واردات یا تولیدات داخلی بدون تغییر در کیفیت آن نقش دارند.

فرد صنفی :

هر شخص حقیقی یا حقوقی که در یکی از فعالیت های صنفی اعم از تولید، تبدیل، خرید، فروش، توزیع، خدمات و خدمات فنی سرمایه گذاری کند و به عنوان پیشه ور و صاحب حرفه و شغل آزاد، خواه به شخصه یا با مباشرت دیگران محل کسبی دایر یا وسیله کسبی فراهم آورد و تمام یا قسمتی از کالا، محصول یا خدمات خود را به طور مستقیم یا غیرمستقیم و به صورت کلی یا جزئی به مصرف کننده عرضه دارد، فرد صنفی شناخته می شود.(ماده ۲)

تبصره - صنوفی که قانون خاص دارند، از شمول این قانون مستثنی هستند.

پروانه کسب :

مجوزی است که طبق مقررات این قانون به منظور شروع و ادامه کسب و کار یا حرفه به فرد یا افراد صنفی برای محل مشخص یا وسیله کسب معین داده می‌شود. (ماده ۵)

پروانه تخصصی و فنی:

گواهینامه‌ای است که بر داشتن مهارت انجام دادن کارهای تخصصی یا فنی دلالت دارد و به وسیله مراجع ذیصلاح صادر می‌شود. (ماده ۶)

اتحادیه :

شخصیتی حقوقی است که از افراد یک یا چند صنف که دارای فعالیت یکسان یا مشابه‌اند، برای انجام دادن وظایف و مسؤولیت‌های مقرر در این قانون تشکیل می‌گردد. (ماده ۷)

مجمع امور صنفی :

مجمعی است که از نمایندگان منتخب اعضای هیأت مدیره اتحادیه‌های صنفی هر شهرستان برای انجام دادن وظایف و مسؤولیت‌های مقرر در این قانون تشکیل می‌شود. (ماده ۸)

شورای اصناف کشور :

شورائی است که از نمایندگان هیأت رئیسه مجامع امور صنفی شهرستانهای کشور با هدف تقویت مبانی نظام صنفی در تهران تشکیل می‌گردد. (ماده ۹)

کمیسیون نظارت :

کمیسیونی است که به منظور برقراری ارتباط و ایجاد هماهنگی بین اتحادیه‌ها و مجامع امور صنفی با سازمانها و دستگاههای دولتی در راستای وظایف و اختیارات آنها و همچنین نظارت بر اتحادیه‌ها و مجامع امور صنفی هر شهرستان تشکیل می‌شود. (ماده ۱۰)

هیأت عالی نظارت:

هیأتی است که به منظور تعیین برنامه‌ریزی، هدایت، ایجاد هماهنگی و نظارت بر کلیه اتحادیه‌ها، مجامع امور صنفی، شورای اصناف کشور و کمیسیونهای نظارت تشکیل می‌گردد و بالاترین مرجع نظارت بر امور اصناف کشور است. (ماده ۱۱)

فصل دوم قانون نظام صنفی: فرد صنفی

ماده ۱۲ - افراد صنفی موظفند قبل از تأسیس هر نوع واحد صنفی یا اشتغال به کسب و حرفه، نسبت به اخذ پروانه کسب اقدام کنند.

تبصره ۱ - آئین‌نامه صدور پروانه کسب طبق مفاد این قانون ظرف سه ماه از تاریخ تصویب این قانون توسط دبیرخانه هیأت عالی نظارت با کسب نظر وزارتخانه‌های کشور، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و اداره کل نظارت بر اماکن عمومی ناجا و مجامع امور صنفی مراکز استانها تهیه و به تصویب وزیر بازرگانی خواهد رسید.

تبصره ۲ - کلیه دستگاههایی که اتحادیه‌ها برای صدور پروانه کسب از آنها استعلام می‌کنند، موظفند ظرف مدت پانزده روز از تاریخ دریافت استعلام نظر قطعی و نهائی خود را اعلام دارند. عدم اعلام نظر در مهلت مقرر به منزله نظر مثبت است.

تبصره ۳ - صدور بیش از یک پروانه کسب برای هر فرد صنفی واجد شروط قانونی برای یک یا چند محل کسب بلامانع است.

تبصره ۴ - در صورتی که چند نفر، یک واحد صنفی را به صورت مشترک اداره کنند، به طور مشترک مسؤولیت امور واحد را عهده‌دار خواهند بود.

تبصره ۵ - تمدید اعتبار پروانه کسب هر ده سال یکبار الزامی است.

ماده ۱۳ - صدور پروانه کسب برای مشاغل تخصصی و فنی مستلزم اخذ پروانه تخصصی و فنی از مراجع ذی‌ربط به وسیله متقاضی است. اگر متقاضی واجد شروط لازم برای اخذ پروانه تخصصی و فنی نباشد، حضور یک نفر شاغل دارنده پروانه تخصصی و فنی در واحد صنفی برای صدور پروانه کسب مشروط، به نام متقاضی کافی است.

تبصره - انواع مشاغل تخصصی و فنی به شرح آئین‌نامه‌ای خواهد بود که توسط دبیرخانه هیأت عالی نظارت و با هماهنگی وزارتخانه‌ها و سازمانهای ذی‌ربط و نظرخواهی از مجامع امور صنفی مراکز استانها تهیه و به تصویب وزیر بازرگانی خواهد رسید.

ماده ۱۴ - افراد صنفی مکلفند در هر سال عوارض کسب و پیشه، حق عضویت اتحادیه (در صورت عضویت) و مالیات خود را بپردازند.

ماده ۱۵ - افراد صنفی عرضه‌کننده کالاها و خدمات مکلفند با الصاق برچسب روی کالا، یا نصب تابلو در محل کسب یا حرفه، قیمت واحد کالا یا دستمزد خدمت را به طور روشن و مکتوب و به گونه‌ای که برای همگان قابل رؤیت باشد، اعلام کنند.

تبصره ۱ - هر فرد صنفی در مقابل دریافت بها، اجرت یا دستمزد باید صورتحسابی شامل نام و نشانی واحد صنفی، تاریخ، مبلغ دریافتی و نوع و مشخصات کالاهای فروخته شده یا خدمات انجام شده را به مشتری تسلیم دارد.

تبصره ۲ - مجمع امور صنفی می‌تواند با تصویب کمیسیون نظارت مرکز استان، بعضی از صنوف یا مشاغل را تا مبلغی معین، یا برخی دیگر را که دادن صورتحساب برای آنها مشکل است، از دادن صورتحساب معاف کند.

تبصره ۳ - افراد صنفی که کالاهای خود را به صورت کلی عرضه می‌دارند باید از صورتحسابهای چاپ شده استفاده کنند و مشخصات خریدار را نیز در آن بنویسند.

تبصره ۴ - فرد صنفی، مسؤول انطباق کیفیت و کمیت هر نوع کالای عرضه‌شده یا خدمت ارائه‌گردیده با وجه یا اجرت دریافتی مندرج در صورتحساب است.

ماده ۱۶ - صاحبان اماکن عمومی به تشخیص مجمع امور صنفی و تصویب کمیسیون نظارت مکلفند:

الف - فهرست قیمت غذا و مواد غذایی را که برای مصرف مشتریان ارائه می‌شود در برگه‌های مخصوص تهیه و در دسترس مشتریان قرار دهند و برمبنای آن صورتحساب به مشتری تسلیم دارند.

ب - نرخ اغذیه و مواد غذایی خود را در تابلو مخصوص در محل کسب به قسمی که در معرض دید همگان باشد نصب کنند.

ماده ۱۷ - افراد صنفی مکلفند قوانین و مقررات جاری کشور، از جمله قوانین و مقررات صنفی، انتظامی، بهداشتی، ایمنی، حفاظت فنی و زیباسازی محیط کار و دستورالعمل‌های مربوط به نرخ‌گذاری کالاها و خدمات را که از سوی مراجع قانونی ذی‌ربط ابلاغ می‌گردد، رعایت و اجرا کنند.

تبصره ۱ - افراد صنفی مکلفند پیش از به کارگیری کسانی که برای انجام دادن خدمات به منازل و اماکن مراجعه می کنند، مراتب را به اتحادیه اطلاع دهند تا اتحادیه پس از اخذ نظر نیروی انتظامی، نسبت به صدور کارت شناسائی عکس دار با درج تخصص اقدام لازم را به عمل آورد.

تبصره ۲ - افراد صنفی مجاز نیستند برای جلب مشتری درباره محصولات، کالاها یا خدمات، برخلاف واقع تبلیغ کنند. در غیر این صورت طبق ماده (۶۸) این قانون با آنها رفتار خواهد شد.

ماده ۱۸ - در صورتی که دارنده پروانه کسب بخواهد پروانه خود را به دیگری واگذار کند، باید درخواست کتبی خود را به اتحادیه تسلیم دارد. اتحادیه در صورت واجد شروط قانونی بودن فرد معرفی شده و با رعایت سایر مقررات، پروانه کسب متقاضی را باطل و پروانه جدیدی به نام فرد معرفی شده صادر می کند.

ماده ۱۹ - در صورتی که دارنده پروانه کسب محجور شود، قیم می تواند با رعایت غبطه محجور و طبق مقررات این قانون نسبت به اداره یا انتقال واحد صنفی اقدام کند.

ماده ۲۰ - در صورت فوت صاحب پروانه کسب، حقوق متعارف ناشی از واحد صنفی متعلق به ورثه است. چنانچه ورثه یا نماینده قانونی آنها مایل باشند، در صورت دارا بودن شروط فردی، می توانند ظرف مدت دو سال نسبت به اخذ پروانه کسب با رعایت مقررات اقدام کنند. پس از انقضای مهلت مقرر پروانه متوفی از درجه اعتبار ساقط است.

آئین نامه اجرایی صدور پروانه کسب در شهرها و روستاها

(تبصره ۱ ماده ۱۲ قانون نظام صنفی)

ماده ۱: بر اساس قانون نظام صنفی صدور پروانه کسب در هر شهرستان بعهده اتحادیه های صنفی می باشد.

هر فردی که بخواهد واحد صنفی ایجاد کند قبل از سپردن هر گونه تعهد، اجاره یا خرید محل باید جهت اخذ مجوز لازم به اتحادیه صنف مربوطه مراجعه و درخواست کتبی خود را تسلیم نماید.

ماده ۲: اتحادیه موظف است درخواست های رسیده برای اخذ پروانه کسب را به ترتیب شماره و تاریخ در دفتر مخصوص ثبت و رسید آن را به متقاضی تسلیم نماید.

تبصره ۱: اتحادیه مکلف است در چارچوب مقررات، نظر خود را مبنی بر رد یا قبول تقاضا حداکثر ظرف پانزده روز با احتساب ایام غیر تعطیل رسمی به صورت کتبی به متقاضی اعلام نماید. عدم اعلام نظر در مدت یاد شده به منزله پذیرش تقاضا محسوب می گردد در صورت قبول تقاضا توسط اتحادیه، متقاضی باید از آن تاریخ ظرف حداکثر سه ماه مدارک مورد نیاز اتحادیه را تکمیل کند و به اتحادیه تسلیم دارد در غیر این صورت متقاضی جدید محسوب خواهد گردید.

تبصره ۲: چنانچه اتحادیه درخواست متقاضی پروانه کسب را رد کند یا از صدور پروانه کسب استنکاف ورزد باید مراتب را با ذکر دلایل مستند به طور کتبی به متقاضی اعلام کند، در صورتیکه متقاضی به آن معترض باشد می تواند اعتراض کتبی خود را ظرف بیست روز از تاریخ دریافت پاسخ به مجمع امور صنفی ذی ربط تسلیم دارد. مجمع امور صنفی مکلف است طی پانزده روز به اعتراض متقاضی رسیدگی و نظر نهایی خود را برای اجراء به اتحادیه مربوطه اعلام کند.

فصل اول: ضوابط صدور پروانه کسب توسط اتحادیه های صنفی در شهرها

ماده ۳: شرایط و مدارک لازم جهت تحویل پروانه کسب در شهرها:

۱. تابعیت جمهوری اسلامی ایران

۲. ارایه سند مالکیت یا اجاره نامه رسمی و یا عادی و یا مبیعه نامه و یا حکم قطعی دادگاه مبنی بر الزام به تنظیم اجاره نامه یا رسید پرداخت اجاره بها معتبر و یا ارایه قرار دادهای منعقد فی مابین متقاضی پروانه کسب باشخاص حقیقی و یا ادارات و سازمان های دولتی ، نهادها، شهرداریها ، شرکت های تعاونی مسکن و شرکت های خاص صنفی ، شرکت های تحت پوشش سازمان های دولتی و نهادها .

تبصره: دریافت تعهد محضری از دارندگان اسناد عادی مبنی بر پذیرش مسئولیت حقوقی ناشی از آن الزامیست .

۳. گواهی پایان خدمت نظام وظیفه یا معافیت دائم و یا ارائه گواهی معتبر مبنی بر داشتن معافیت تحصیلی یا پزشکی و همچنین دارندگان دفترچه آماده به خدمت بدون مهر غیبت و در مدت اعتبار آن وفق بند (ه) ماده ۱۰ قانون نظام وظیفه و بندهای (ج) ، (د) ، (ی) ماده ۵۰ آیین نامه اجرایی قانون مزبور .

۴. ارایه گواهی عدم سوء پیشینه جهت افراد دارای سن کمتر از هفتاد سال تمام .

۵. ارایه آخرین مدرک تحصیلی (حداقل گواهی پایان تحصیلات ابتدایی یا سواد خواندن و نوشتن) به استثنای متقاضیانی که سن آنها از ۵۰ سال به بالا می باشد .

۶. گواهی عدم اعتیاد به مواد مخدر از وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی .

۷. ارایه سوابق کاربردی تجاری یا اداری و یا کارگاهی کسب .

۸. ارایه کارت معاینه پزشکی و گواهی صلاحیت بهداشتی از وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی برای صنفی که مشمول قانون اصلاح ماده ۱۳ قانون مواد خوردنی ، آشامیدنی بهداشتی و آرایشی می باشند .

۹. ارایه هر گونه مدرک مبنی بر تشکیل پرونده و یا ارائه هر یک از اوراق پرداخت مالیاتی .

۱۰. مدارک لازم مبنی بر دارا بودن صلاحیت فنی برای مشاغل خاص براساس آیین نامه مربوطه .

تبصره: اگر متقاضی واجد شروط لازم برای اخذ پروانه تخصصی و فنی نباشد ، حضور یک نفر شاغل دارنده پروانه تخصص و فنی در واحد صنفی وفق ماده ۱۳ قانون نظام صنفی برای صدور پروانه کسب مشروط به نام متقاضی کافی است .

۱۱. موافقت اداره نظارت بر اماکن عمومی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران .

۱۲. عکس پرسنلی جدید دوازده قطعه .

۱۳. فتوکپی کارت ملی و شناسنامه عکس دار .

تبصره ۱: حداقل سن جهت خانم ها بمنظور دریافت پروانه کسب هیجده سال می باشد .

تبصره ۲: کلیه دستگاه هائی که اتحادیه ها برای صدور پروانه کسب از آنها استعلام می کنند موظفند ظرف مدت ۱۵ روز از تاریخ دریافت استعلام نظر قطعی و نهائی خود را اعلام دارند، عدم اعلام نظر در مهلت مقرر به منزله نظر مثبت است .

ماده ۴: اتحادیه های صنفی مکلفند پس از دریافت تمام مدارک لازم و با رعایت ضوابط ظرف مدت **پانزده روز** نسبت به صدور پروانه کسب و تسلیم آن به متقاضی اقدام نمایند. همچنین دریافت کننده پروانه کسب موظف است از تاریخ دریافت پروانه کسب ظرف مدت **شش ماه** نسبت به افتتاح محل کسب اقدام نماید.

ماده ۵: برای اشخاص حقوقی (شرکت ها) و مشارکت های مدنی، یک پروانه کسب بنام شرکت با ذکر نام نماینده هیات مدیره اشخاص حقوقی درخواست کننده و یا احدی از شرکاء در مشارکت های مدنی (که توسط سایر شرکاء کتباً معرفی و امضای آنان توسط دفتر خانه استاد رسمی گواهی شده باشد) در صورت احراز سایر شرایط صادر می گردد.

تبصره ۱: در صورتی که شرکت مزبور بخواهد در بیش از یک مکان فعالیت نماید، برای مکان های دیگر ضمن دریافت پروانه کسب طبق مفاد این ماده جهت اداره واحد صنفی برای فرد معرفی شده توسط هیات مدیره و یا احدی از شرکاء که توسط شرکاء کتباً معرفی و امضای آن توسط دفتر اسناد رسمی گواهی شده باشد با رعایت سایر مقررات مربوط تا سقف تعدادی که کمیسیون نظارت تصویب نماید، کارت مباشرت صادر خواهد شد.

تبصره ۲: در صورت نیاز به فعالیت در محل غیر از محل قانونی اشخاص حقوقی پس از تصویب کمیسیون نظارت شهرستان مربوطه یک پروانه کسب به نام شرکت و با ذکر مشخصات نماینده قانونی آن شرکت به معرفی هیات مدیره اشخاص حقوقی درخواست کننده در صورت احراز سایر شرایط صادر و برای اداره بیش از یک واحد صنفی در سایر نقاط برای افرادی که هیات مدیره کتباً معرفی می نمایند با رعایت مفاد تبصره ۲ همین ماده ضمن صدور پروانه کسب، کارت مباشرت صادر خواهد گردید.

ماده ۶: اتحادیه موظف است فقط برای کسانی که پروانه کسب آنها صادر شده است کارت عضویت در اتحادیه صادر نماید. صدور کارت عضویت برای افراد فاقد پروانه کسب ممنوع است.

ماده ۷: صورت مفقود شدن پروانه کسب صدور المثنی با ارائه تعهد محضری مبنی بر پذیرش تبعات سوء آن از سوی دارنده پروانه کسب برای مدت باقی مانده اعتبار پروانه کسب بلامانع خواهد باشد.

ماده ۸: در صورت فوت صاحب پروانه کسب حقوق متعارف ناشی از واحد صنفی متعلق به ورثه متوفی است. چنانچه ورثه یا نماینده قانونی آنها مایل باشند، در صورت دارا بودن شروط فردی می توانند ظرف دو سال از تاریخ فوت متوفی نسبت به اخذ پروانه کسب با رعایت مقررات اقدام کنند. پس از انقضای مهلت مقرر پروانه متوفی از درجه اعتبار ساقط است.

تبصره ۱-چنانچه کلیه ورثه متوفی صغیر باشند اتحادیه می تواند با حفظ حقوق صغار پروانه مزبور را به نام ولی قهری و در غیاب ولی بنام قیم قانونی با اخذ نظر مساعدت اداره امور سرپرستی صادر نماید.

تبصره ۲- در صورتی که نماینده قانونی یا قیم فاقد صلاحیت فنی برای شغل مورد درخواست باشد حضور یک نفر شاغل دارنده پروانه تخصصی و فنی در واحد صنفی برای صدور پروانه کسب مشروط به نام متقاضی کافی است.

تبصره ۳- در صورتی که تعدادی از ورثه، صغیر و تعدادی کبیر باشند صدور پروانه کسب بنام نماینده قانونی (قیم) مستلزم اخذ رضایت محضری وراثت کبیر نیز خواهد بود.

تبصره ۴- در صورتی که دارنده پروانه کسب محجور شود، قیم می تواند با رعایت غبطه محجور و طبق مقررات این قانون نسبت به اداره یا انتقال واحد صنفی اقدام کنند.

ماده ۹: صاحبان پروانه کسب می توانند جهت اداره واحد صنفی خود اقدام به معرفی مباشر واجد شرایط فردی مندرج در ماده ۳ این آیین نامه نمایند. همچنین در صورتیکه صاحب پروانه به هر دلیل نتواند در واحد صنفی خود حضور یابد، معرفی مباشر واجد شرایط الزامیست.

تبصره ۱- صاحب پروانه کسب و مباشر وی متضامنا کلیه مسئولیت هایی که قانونا به عهده صاحب پروانه کسب می باشد را بر عهده خواهند داشت .
تبصره ۲- صاحب پروانه کسب می تواند در هر موقع که مقتضی باشد نسبت به عزل و یا تغییر مباشر اقدام و مراتب را به اتحادیه مربوطه اعلام نماید .

تبصره ۳- صدور کارت مباشرت مستلزم انعقاد قرار دادی بین فرد صنفی و مباشر می باشد و یک نسخه از قرار داد مذکور در پرونده فرد ضبط خواهد شد .

ماده ۱۰: برای صنفی که طبق تصویب هیات عالی نظارت رعایت حدود صنفی (فاصله مکانی) الزامی است به اتحادیه های صنفی هنگام صدور پروانه کسب موظف به رعایت آن، پس از تصویب آن در کمیسیون نظارت خواهد بود.

تبصره: توافق واحدهای ذینفع و همجوار در مورد تغییر و تعدیل حدود صنفی بلا اثر می باشد.

ماده ۱۱: در شهرستانهاییکه برخی اتحادیه ها بعلت نداشتن امکانات و تواناییهای لازم نتوانند صدور پروانه کسب را عهده دار شوند به پیشنهاد آن اتحادیه و تصویب کمیسیون نظارت مسئولیت صدور پروانه کسب بطور موقت به مجمع امور صنفی واگذار می گردد. در صورت رفع مشکل بنا به پیشنهاد همان اتحادیه و تصویب کمیسیون نظارت مسئولیت صدور پروانه کسب برعهده اتحادیه مذکور خواهد بود.

فصل دوم: ضوابط صدور پروانه کسب در روستاها

ماده ۱۲: شرایط و مدارک لازم جهت صدور پروانه کسب در روستاها به شرح ذیل می باشد:

۱- تابعیت جمهوری اسلامی ایران.

۲- ارائه سند مالکیت و یا اجاره نامه رسمی و یا مبیعه نامه و یا احراز مالکیت طبق عرف محل.

تبصره: دریافت تعهد محضری از دارندگان اجاره نامه عادی یا احراز مالکیت طبق عرف محل مبنی بر پذیرش مسئولیت حقوقی ناشی از آن می باشد.

۳- گواهی پایان خدمت نظام وظیفه یا معافیت دایم و یا ارایه گواهی معتبر مبنی بر داشتن معافیت تحصیلی یا پزشکی و همچنین دارندگان دفترچه آماده به خدمت بدون مهر غیبت و در مدت اعتبار آن وفق بند (ه) و ماده ۱۰ قانون نظام وظیفه و بندهای (ج)، (د)، (ی) ماده ۵۰ آیین نامه اجرایی قانون مزبور.

۴- ارایه گواهی عدم اعتیاد به مواد مخدر از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

۵- ارایه گواهی عدم سوء پیشینه جهت افراد دارای سن کمتر از هفتاد سال تمام.

۶- موافقت اداره نظارت بر اماکن عمومی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران.

۷- مدارک لازم دال بر دارا بودن صلاحیت فنی برای مشاغل خاص براساس آیین نامه مربوط.

تبصره: اگر متقاضی واجد شروط لازم برای اخذ پروانه تخصصی و فنی نباشد، حضور یک نفر شاغل دارنده پروانه تخصصی و فنی در واحد صنفی برای صدور پروانه کسب مشروط به نام متقاضی کافی است.

۸- ارایه کارت معاینه پزشکی و گواهی صلاحیت بهداشتی از ادارات ذیربط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای صنوفی که مشمول قانون اصلاح ماده ۱۳ قانون مواد خوردنی آشامیدنی و بهداشتی و آرایشی می باشند.

۹- فتوکپی کارت ملی و شناسنامه عکس دار.

۱۰- عکس جدید ۶ قطعه.

ماده ۱۳: اتحادیه ها، دفاتر مجامع امور صنفی، شهرداری ها، بخشداری ها، دهداری ها، شورای اسلامی بخش و سایر ادارات و سازمان های دولتی که مسئولیت صدور پروانه کسب برعهده آنها گذاشته شده است، موظفند درخواستهای رسیده برای اخذ پروانه کسب را به ترتیب شماره و تاریخ در دفتر مخصوص ثبت نموده و رسید آن را به متقاضی تسلیم نمایند.

ماده ۱۴: اتحادیه ها، دفاتر مجامع امور صنفی، شهرداری ها، دهیاری ها، شورای اسلامی بخش و یا ادارات دولتی و سازمان های وابسته به منظور صدور پروانه کسب جهت واحدهای صنفی مستقر در روستاها علاوه بر دریافت حق عضویت سالیانه، مجازند مبلغی تا سه برابر مبلغ حق عضویت تخصیصی هنگام صدور پروانه از متقاضی دریافت نمایند.

ماده ۱۵: دفاتر مجامع امور صنفی می توانند برای صنوفی که ضرورت برقراری حدود صنفی آنها به تصویب هیات عالی نظارت رسیده است، با توجه به عرف، جمعیت و شرایط محل از کمیسیون نظارت مراکز شهرستان ها، از طریق مجمع امور صنفی مربوطه تقاضای تعیین حدود صنفی نمایند.

ماده ۱۶: میزان حق عضویت سالیانه واحدهای صنفی روستایی معادل سی درصد حق عضویت واحدهای صنفی در مرکز شهرستان مربوطه می باشد. کمیسیون نظارت مراکز شهرستان می تواند نصاب مذکور را تغییر دهد.

ماده ۱۷: در صورتی که هر یک از مسئولین مراجع صدور پروانه کسب در ارتباط با وظایف محوله مرتکب تخلف گردند، اقدامات قانونی از طریق مراجع ذیصلاح بعمل خواهد آمد.

فصل سوم: مقررات مختلف

ماده ۱۹: در صورتیکه مورد و یا مواردی از شرایط فردی یا مکانی صاحب پروانه کسب برابر اعلام کتبی مراجع ذیصلاح اسقاط گردد، مراجع صدور پروانه کسب مکلفند پس از وصول مراتب را مورد کارشناسی قرار داده و نتیجه را ظرف مدت بیست روز جهت رسیدگی به مجمع امور صنفی ذیربط ارسال نمایند، مجمع امور صنفی مربوط ضمن رسیدگی دقیق به موضوع، نتیجه بررسی خود را ظرف مدت پانزده روز جهت اقدام قانونی به اتحادیه مربوط اعلام می دارد.

تبصره: در صورتیکه صاحب پروانه کسب و یا مرجعی که اسقاط مورد یا مواردی از شروط فردی یا مکانی صاحب پروانه کسب را اعلام نموده به نظر مجمع امور صنفی معترض باشد، میتواند شکایت خود را ظرف مدت پانزده روز پس از ابلاغ و یا ارایه مدارک و مستندات کافی جهت رسیدگی به کمیسیون نظارت اعلام نمایند. نظر کمیسیون نظارت در این مورد لازم الاجراء می باشد.

ماده ۲۰: مراجع صدور پروانه کسب مکلفند قبل از صدور و تحویل پروانه کسب به متقاضی نسبت به تعیین کد شناسه صنفی ده رقمی واحد صنفی و همچنین که ISIC و عنوان رسته صنفی و ثبت اطلاعات فردی و صنفی واحد صنفی مطابق فرم های تعریف شده توسط دبیرخانه هیات عالی نظارت در بانک آمار و اطلاعات اصناف (سایت اصناف) اقدام نمایند.

ماده ۲۱: در صورتیکه دارنده پروانه کسب بخواهد پروانه خود را بدیگری واگذار کند، باید درخواست کتبی خود را به اتحادیه و یا مرجع قانونی صدور پروانه کسب تسلیم دارد، اتحادیه و یا مرجع مربوطه در صورت واجد شروط قانونی بودن فرد معرفی شده و با رعایت سایر مقررات پروانه

کسب متقاضی را باطل و بدون در نظر گرفتن حدود صنفی و سقف پذیرش و سایر شرایط خاص همان پروانه جدیدی بنام فرد معرفی شده صادر می کند.

ماده ۲۲: شهرداری ها، بخشداری ها، دهیاری ها، شورای اسلامی بخش و سایر اداراتی که مسئولیت امور واحد های صنفی مستقر در شهرها و روستاها به آنها واگذار گردیده است، مکلفند پس از صدور پروانه کسب جهت فرد متقاضی یک نسخه از پروانه کسب صادره را به اتحادیه صنف مربوط ارسال نمایند.

ماده ۲۳: بموجب ماده ۲۷ قانون نظام صنفی، محل دایر شده بوسیله هر شخص حقیقی یا حقوقی که پروانه کسب دائم یا موقت برای آن صادر نشده باشد، با اعلام اتحادیه راسا از طریق نیروی انتظامی پلمپ می گردد.

ماده ۲۴: کمیسیون های نظارت مکلفند جهت هریک از اتحادیه های صنفی پس از کسب نظر از اتحادیه های مربوطه و مجمع امور صنفی ذیربط موارد زیر را تصویب نموده و علاوه بر ضوابط صدور پروانه کسب جهت اجراء به اتحادیه مربوط ابلاغ نمایند.

ماده ۲۵: چگونگی رسیدگی به تخلفات و دعاوی حقوقی فی مابین شرکاء اعم از حقیقی و حقوقی بعد از صدور پروانه کسب بعهدده مراجع ذیصلاح قضائی می باشد.

ماده ۲۶: مسئولیت نظارت بر حسن اجرای اقدامات اتحادیه ها در خصوص صدور پروانه کسب از جهت تطبیق یا قانون نظام صنفی و آئین نامه های مربوط بعهدده مجمع امور صنفی ذیربط می باشد، مجامع امور صنفی با انجام بازرسیهای لازم از اتحادیه های صنفی بر روند صدور پروانه کسب توسط آنها نظارت می نمایند.

ماده ۲۷: شهرستان هایی که فاقد کمیسیون نظارت می باشد کمیسیون نظارت مرکز استان تا تشکیل کمیسیون نظارت در آن شهرستان، اختیارات و وظایف کمیسیون نظارت شهرستان مربوط را بر عهده خواهد داشت.

ماده ۲۸: با توجه به شمول قانون نظام صنفی بر فعالیت تاسیسات گردشگری نحوه صدور پروانه کسب جهت تاسیسات مذکور براساس دستورالعملی خواهد بود که توسط وزارت بازرگانی و سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری تهیه و به تصویب شورایعالی گردشگری و هیات عالی نظارت بر سازمان های صنفی کشور خواهد رسید.

ماده ۲۹: اتحادیه های صنفی مکلفند نسبت به تعویض و یا تمدید پروانه کسب واحدهای صنفی با ارایه گواهی تشکیل پرونده و یا هر یک از اوراق پرداخت مالیاتی، عوارض کسب و پیشه شهرداری و برای مالیات های قطعی نشده ارایه گواهی مربوط به طرح پرونده در مراجع ذیربط و همچنین ارایه تأییدیه وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی برای صنوفی که مشمول قانون اصلاح ماده ۱۳ قانون مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی می باشند اقدام نمایند.

ماده ۳۰: اخذ پروانه کسب منوط به گذراندن دوره آموزشی مربوط خواهد بود.

تبصره: دستورالعمل مربوط به دوره آموزشی توسط دبیرخانه هیات عالی نظارت و با همکاری شورای اصناف کشور تهیه و به تصویب کمیسیون هیات عالی نظارت خواهد رسید.

ماده ۳۱: کلیه وارد کنندگان کالا که به صورت تجاری به واردات کالا اقدام می کنند و قصد توزیع و یا فروش کالاهای وارداتی خود دارند، در صورتیکه به عرضه مستقیم کالا به مصرف کننده مبادرت ورزند ملزم به اخذ پروانه کسب مقررات خواهند بود.

ماده ۳۲: تغییر محل کسب یا نوع شغل مستلزم اخذ پروانه کسب جدید با احراز شرایط این آئین نامه می باشد.

ماده ۳۳: اشخاص حقیقی یا حقوقی که طبق قوانین جاری موظف به اخذ مجوز فعالیت یا پروانه تأسیس، بهره برداری یا اشتغال از وزارت خانه ها، موسسات سازمان ها یا شرکت های دولتی، سایر دستگاههای دولت که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر یا تصریح نام است یا نهادهای عمومی غیر دولتی هستند چنانچه به عرضه مستقیم کالا یا خدمات به مصرف کنندگان مبادرت ورزند، مکلفند علاوه بر دریافت مجوز فعالیت یا پروانه نسبت به اخذ پروانه کسب از اتحادیه مربوطه اقدام کنند.

اشخاص مذکور مشمول قانون نظام صنفی و مقررات آن خواهند بود.

ماده ۳۴: چنانچه دارندگان پروانه کسب به دلایلی از ادامه فعالیت منصرف گردند و یا واحد صنفی خود را به شخص دیگری واگذار نمایند، مکلفند پروانه کسب خود را جهت ابطال به اتحادیه صنف مربوط تحویل نمایند و رد غیر اینصورت اتحادیه مکلف است ضمن ارسال گزارش به مجمع امور صنفی ذیربط نسبت به ابطال پروانه کسب مزبور اقدام نماید.

تبصره: صدور پروانه کسب جدید برای واحدهایی که پروانه های آنها باطل نگردیده منوط به اخذ تعهد محضری از متقاضی جدید مبنی بر قبول هرگونه مسئولیت حقوقی ناشی از آن می باشد.

فصل سوم قانون نظام صنفی: اتحادیه ها

ماده ۲۱ - تشکیل اتحادیه: در هر شهرستان که واحدهای صنفی با فعالیتهای شغلی مشابه یا همگن وجود داشته باشد، افراد صنفی با رعایت این قانون مبادرت به تشکیل اتحادیه می کنند.

تبصره ۱ - اتحادیه دارای شخصیت حقوقی و غیرانتفاعی است و پس از ثبت در وزارت بازرگانی رسمیت می یابد.

تبصره ۲ - حدنصاب تعداد واحدهای صنفی برای تشکیل یک اتحادیه در کشور به شرح زیر است:

الف - در تهران، ۳۰۰ واحد

ب - در شهرستانهای با بیش از دو میلیون نفر جمعیت، ۲۰۰ واحد

ج - در شهرستانهای دارای بیش از یک میلیون نفر و کمتر از دو میلیون نفر جمعیت، ۱۵۰ واحد

د - در شهرستانهای دارای بیش از پانصد هزار نفر و کمتر از یک میلیون نفر جمعیت، ۱۰۰ واحد

ه - در شهرستانهای با کمتر از پانصد هزار نفر جمعیت، ۵۰ واحد

ماده ۲۲ - تعداد اعضای هیئت مدیره: اتحادیهها توسط هیأت مدیره منتخب اعضای اتحادیه اداره می شوند. تعداد اعضای این هیأت پنج نفر اصلی و دو نفر علی البدل برای اتحادیههای دارای کمتر از هزار واحد صنفی عضو و هفت نفر اصلی و سه نفر علی البدل برای اتحادیههای دارای بیش از هزار واحد صنفی عضو خواهد بود.

ماده ۲۳ - انتخاب سمت اعضا: هیأت مدیره اتحادیهها از میان خود یک نفر را به عنوان رئیس، یک نفر را به عنوان نایب رئیس، یک نفر را به عنوان بازرس، یک نفر را به عنوان خزانه دار و یک نفر را به عنوان دبیر انتخاب می کند. انتخاب مجدد این افراد بلامانع خواهد بود. رئیس هیأت مدیره علاوه بر دعوت از اعضا، اداره جلسات و ابلاغ مصوبات، به عنوان نماینده اتحادیه در مجمع امور صنفی شهرستان نیز شناخته می شود. رئیس هیأت مدیره بالاترین مقام اجرائی اتحادیه محسوب می گردد. در غیاب رئیس، نایب رئیس وظایف و اختیارات وی را برعهده می گیرد.

تبصره - در اتحادیه‌هائی که تعداد اعضای هیأت مدیره آن هفت نفر است، دو نفر نایب رئیس و دو نفر بازرس خواهند بود.

ماده ۲۴ - انتخاب مدیر اجرایی تمام وقت: هیأت مدیره هر اتحادیه مکلف است از خدمات یک نفر، که دارای حداقل مدرک کارشناسی باشد، به صورت تمام وقت به عنوان مدیر اجرایی استفاده کند. در شهرستانهای دارای کمتر از یک میلیون نفر جمعیت، به کارگیری افراد دیپلمه به‌عنوان مدیر اجرایی، بلامانع است. مدیر اجرایی مجری مصوبات هیأت مدیره و منتخب آن است و با جایگزین شدن هیأت مدیره جدید مستعفی تلقی می‌گردد. استفاده از خدمات همان مدیر در ادوار بعد بلامانع است.

ماده ۲۵ - در صورت نیاز، کمیسیون نظارت مرکز استان بنا به درخواست اکثریت نسبی اتحادیه‌های صنفی شهرستانهای همان استان، با نظرخواهی از مجمع امور صنفی مرکز استان، نسبت به تشکیل مجمع استانی برای اتحادیه‌های آن استان اقدام خواهد کرد. این مجمع متشکل از نمایندگان هیأت مدیره اتحادیه‌های شهرستانها خواهد بود و به‌منظور تبادل نظر در خصوص مشکلات و امور صنفی، ارائه پیشنهاد و برقراری ارتباط و هماهنگی‌های لازم با مراجع و مراکز ذی‌ربط تشکیل می‌شود.

تبصره - تعداد نمایندگان هر شهرستان به ازای هر پنج اتحادیه یک نفر خواهد بود که با رأی رؤسای اتحادیه‌ها انتخاب خواهند شد. مدت مأموریت اعضای هیأت مدیره مجمع استانی دو سال است.

ماده ۲۶ - هرگاه شخصی بخواهد فعالیت صنفی را آغاز کند، ابتدا باید به اتحادیه ذی‌ربط مراجعه و تقاضای کتبی خود را تسلیم و رسید دریافت دارد. اتحادیه مکلف است در چارچوب مقررات نظر خود را مبنی بر رد یا قبول تقاضا حداکثر ظرف پانزده روز با احتساب ایام غیرتعطیل رسمی به صورت کتبی به متقاضی اعلام کند. عدم اعلام نظر در مدت یاد شده به منزله پذیرش تقاضا محسوب می‌گردد. در صورت قبول تقاضا توسط اتحادیه، متقاضی باید از آن تاریخ ظرف حداکثر سه ماه مدارک مورد نیاز اتحادیه را تکمیل کند و به اتحادیه تسلیم دارد. در غیر این صورت متقاضی جدید محسوب خواهد گردید. اتحادیه موظف است پس از دریافت تمام مدارک لازم و با رعایت ضوابط، ظرف پانزده روز نسبت به صدور پروانه کسب و تسلیم آن به متقاضی اقدام کند. همچنین متقاضی پروانه کسب موظف است از تاریخ دریافت پروانه کسب ظرف شش ماه نسبت به افتتاح محل کسب اقدام کند.

ماده ۲۷ - محل دایر شده به‌وسیله هر شخص حقیقی یا حقوقی که پروانه کسب دائم یا موقت برای آن صادر نشده باشد، با اعلام اتحادیه رأساً از طریق نیروی انتظامی پلمب می‌گردد.

تبصره ۱ - قبل از پلمب محل دایر شده، از ده تا بیست روز به دایرکننده مهلت داده می‌شود تا کالاهای موجود در محل را تخلیه کند.

تبصره ۲ - کسانی که پلمب یا لاک و مهر محل‌های تعطیل شده در اجرای این قانون را بشکنند و محل‌های مزبور را به نحوی از انحاء برای کسب مورد استفاده قرار دهند، به مجازات‌های مقرر در قانون مجازات اسلامی محکوم خواهند شد.

تبصره ۳ - پرداخت عوارض توسط اشخاص موضوع این ماده موجب احراز هیچ یک از حقوق صنفی نخواهد شد.

ماده ۲۸ - واحد صنفی تنها در موارد زیر پس از گذراندن مراحل مندرج در آئین‌نامه‌ای که به تصویب وزیر بازرگانی خواهد رسید، به‌طور موقت از یک هفته تا شش‌ماه تعطیل می‌گردد:

- الف - اشتغال به شغل یا مشاغل دیگر در محل کسب، غیر از آنچه در پروانه کسب قید گردیده یا کمیسیون نظارت مجاز شمرده است.
- ب - تعطیل محل کسب بدون دلیل موجه حداقل به مدت پانزده روز برای آن دسته از صنوفی که به تشخیص هیأت‌عالی نظارت موجب عسر و حرج برای مصرف‌کننده می‌شود.

تبصره - تشخیص موجه بودن دلیل با مجمع امور صنفی است.

ج - عدم پرداخت حق عضویت به اتحادیه براساس ضوابطی که در آئین نامه مصوب کمیسیون نظارت تعیین شده است.

د - عدم اجرای مصوبات و دستورات قانونی هیأت عالی و کمیسیون نظارت که به وسیله اتحادیه‌ها به واحدهای صنفی ابلاغ شده است.

تبصره - تشخیص عدم اجرا بر عهده مجمع امور صنفی است.

ه - عدم اجرای تکالیف واحدهای صنفی به موجب این قانون

تبصره ۱ - تعطیل موقت واحد صنفی با اعلام اتحادیه، رأساً از طریق نیروی انتظامی به عمل می‌آید.

تبصره ۲ - هر فرد صنفی که واحد کسب وی تعطیل می‌شود می‌تواند به کمیسیون نظارت شکایت کند. نظر کمیسیون نظارت که حداکثر ظرف دو هفته اعلام خواهد شد، لازم‌الاجراء است. در صورت اعتراض فرد صنفی می‌تواند به مراجع ذیصلاح قضایی مراجعه کند.

تبصره ۳ - جبران خسارات وارد شده به واحد صنفی در اثر تعطیل غیرموجه با مجوز اتحادیه یا مراجع دیگر، به استناد نظر کمیسیون نظارت، بر عهده دستوردهنده است.

ماده ۲۹ - اتحادیه‌ها می‌توانند وصول مالیات، عوارض و هزینه خدمات وزارتخانه‌ها، شهرداریها و سازمانهای وابسته به دولت را طبق مقررات و قوانین جاری عهده‌دار شوند و مبالغ وصول شده بابت مالیات، عوارض یا هزینه خدمات را ظرف یک هفته به حساب قانونی دستگاه مربوطه واریز کنند. مبلغ کارمزد توافق شده از سوی طرف توافق به حساب اتحادیه‌ها واریز می‌گردد.

ماده ۳۰ - وظایف و اختیارات اتحادیه‌ها عبارت است از:

الف - ارائه پیشنهاد برای تهیه، تنظیم یا تغییر ضوابط صدور پروانه کسب و انواع پروانه‌های لازم برای مشاغل، به مجمع امور صنفی

ب - اجرای مصوبات و بخشنامه‌های هیأت عالی نظارت و کمیسیون نظارت که در چارچوب این قانون به اتحادیه‌ها ابلاغ می‌گردد.

تبصره - مجمع امور صنفی موظف است مصوبات و بخشنامه‌های هیأت عالی نظارت و کمیسیون نظارت را ظرف پنج روز از تاریخ دریافت به اتحادیه‌ها ابلاغ کند. پس از انقضای این مهلت، دبیرخانه هیأت عالی نظارت و کمیسیون نظارت می‌توانند بی‌واسطه مصوبات و بخشنامه‌های خود را به اتحادیه‌ها برای اجرا ابلاغ کنند.

ج - ارائه پیشنهاد درباره امور اصناف به مجمع امور صنفی

د - صدور پروانه کسب با دریافت تقاضا و مدارک متقاضیان با رعایت قوانین و مقررات مربوط

ه - ابطال پروانه کسب و تعطیل محل کسب طبق مقررات این قانون و اعلام آن به کمیسیون نظارت و جلوگیری از ادامه فعالیت واحدهای صنفی که بدون پروانه کسب دایر می‌شوند یا پروانه آنها به‌عللی باطل می‌گردد.

و - تنظیم بودجه سال بعد و تسلیم آن تا آخر دی‌ماه هر سال به مجمع امور صنفی جهت رسیدگی و تصویب

ز - تنظیم ترازنامه سالانه و تسلیم آن تا پایان خردادماه هر سال به مجمع امور صنفی برای رسیدگی و تصویب

ح - ایجاد تسهیلات لازم برای آموزشهای مورد نیاز افراد صنفی به طور مستقل یا با کمک سازمانهای دولتی یا غیردولتی

ط - تشکیل کمیسیونهای رسیدگی به شکایات، حل اختلاف، بازرسی واحدهای صنفی، فنی و آموزشی و کمیسیونهای دیگر مصوب هیأت عالی نظارت

تبصره ۱ - اعضای کمیسیونهای مذکور بین سه تا پنج نفرند که از میان اعضای دارای پروانه کسب به پیشنهاد اتحادیه و تصویب مجمع امور صنفی ذی ربط تعیین می‌شوند.

تبصره ۲ - آئین‌نامه اجرایی این بند توسط دبیرخانه هیأت عالی نظارت و مجامع امور صنفی مراکز استانها تهیه و به تصویب وزیر بازرگانی خواهد رسید.

تبصره ۳ - در صورت بروز اختلاف صنفی بین افراد صنفی و اتحادیه، مراتب به مجمع امور صنفی جهت رسیدگی و صدور رأی ارجاع می‌شود. طرف معترض نسبت به رأی صادر شده می‌تواند ظرف بیست روز اعتراض خود را به کمیسیون نظارت تسلیم دارد. نظر کمیسیون نظارت قطعی و لازم‌الاجراء خواهد بود. در صورت اعتراض هر یک از طرفین می‌توانند به مراجع ذیصلاح قضایی مراجعه کنند.

ی - وصول مالیات، عوارض و هزینه خدمات به نمایندگی از طرف وزارتخانه‌ها، شهرداریها و سازمانهای وابسته به دولت

ک - هماهنگی با شهرداری و شورای شهر به منظور ایجاد شهرکهای صنفی و تمرکز تدریجی کالاها و معاملات عمده‌فروشی در میداين و مراکز معین شهری متناسب با احتیاجات شهر طبق مقررات و ضوابطی که به تصویب کمیسیون نظارت برسد.

ل - ارائه پیشنهاد به منظور تعیین نرخ کالا و خدمات، حدود صنفی، تعداد واحدهای صنفی مورد نیاز در هر سال جهت صدور پروانه کسب به مجمع امور صنفی جهت رسیدگی و تصویب کمیسیون نظارت

م - سایر مواردی که در این قانون پیش‌بینی شده است.

تبصره - در بخشها و شهرهای تابعه مرکز شهرستان که بنا به اعلام اتحادیه‌ها و تصویب هیأت عالی نظارت انجام خدمات صنفی از طریق اتحادیه مقدور نمی‌باشد. ادارات دولتی، شهرداریها، سازمانهای وابسته حسب مورد مجاز به انجام خدمات مذکور می‌باشند.

ماده ۳۱ - منابع مالی هر اتحادیه عبارتند از:

الف - حق عضویت افراد صنفی در اتحادیه

ب - وجوه دریافتی در ازای ارائه خدمات اعم از فنی و آموزشی به اعضای صنف

ج - کمکهای دریافتی از اشخاص حقیقی یا حقوقی

د - کارمزد وصول مالیات، عوارض و هزینه خدمات وزارتخانه‌ها، شهرداریها و سازمانهای وابسته به دولت

تبصره ۱ - میزان و نحوه وصول وجوه موضوع این ماده متناسب با وضعیت اتحادیه، نوع شغل و شهر، صرفاً و انحصاراً در چارچوب آئین‌نامه‌ای مجاز خواهد بود که به پیشنهاد مجامع امور صنفی مراکز استانها به تصویب وزیر بازرگانی خواهد رسید.

تبصره ۲ - اتحادیه‌ها موظفند بیست درصد (۲۰٪) مبالغ دریافتی به موجب این ماده را به حساب مجمع امور صنفی واریز کنند.

فصل چهارم قانون نظام صنفی: مجمع امور صنفی

ماده ۳۲ - مجمع امور صنفی از نمایندگان اتحادیه‌ها با ترکیب زیر تشکیل می‌گردد:

الف - مجمع امور صنفی صنوف تولیدی - خدمات فنی

ب - مجمع امور صنفی صنوف توزیعی - خدماتی

ج - مجمع امور صنفی مشترک صنوف تولیدی - خدمات فنی و توزیعی - خدماتی

ماده ۳۳ - تعداد اعضای هیأت رئیسه مجمع امور صنفی مشترک پنج نفر به شرح زیر است:

الف - یک نفر رئیس

ب - دو نفر نایب رئیس

ج - یک نفر دبیر

د - یک نفر خزانه‌دار

تعداد اعضای هیأت رئیسه به نسبت تعداد اتحادیه‌های مربوط به صنوف تولیدی - خدمات فنی و توزیعی - خدماتی تعیین خواهد شد.

تبصره - تعداد اعضای هیأت رئیسه مجمع امور صنفی تولیدی - خدمات فنی یا توزیعی - خدماتی هر کدام سه نفر مشتمل بر رئیس، نایب رئیس و دبیر است.

ماده ۳۴ - جلسات مجمع امور صنفی با حضور حداقل دو سوم اعضاء تشکیل می‌شود و رسمیت می‌یابد و تصمیمات متخذه با اکثریت نصف به علاوه یک آراء حاضران در جلسه معتبر خواهد بود.

ماده ۳۵ - مجمع امور صنفی در اولین جلسه هر دوره، هیأت رئیسه مجمع را برای مدت دو سال انتخاب می‌کند. انتخاب مجدد اعضای مذکور در ادوار بعدی بلامانع است.

ماده ۳۶ - ترتیب انتخاب هیأت رئیسه مجمع امور صنفی، وظایف هیأت رئیسه، طرز تشکیل جلسات و تعداد کمیسیونهای آن و سایر مقررات مربوط به اداره مجمع و حق الزحمه خدمات آنها طبق آئین‌نامه‌ای خواهد بود که توسط دبیرخانه هیأت عالی نظارت با کسب نظر از مجمع امور صنفی مراکز استانها تهیه و به تصویب وزیر بازرگانی خواهد رسید.

ماده ۳۷ - وظایف و اختیارات مجمع امور صنفی به شرح زیر است:

الف - ایجاد هماهنگی بین اتحادیه‌ها، نظارت بر عملکرد آنها و راهنمایی صنوف

ب - تنظیم و تصویب آئین‌نامه‌های مالی، استخدامی، اداری، آموزشی و تشکیلاتی اتحادیه‌ها و تغییرات آنها

ج - اظهار نظر در مورد ضوابط خاص داخلی اتحادیه‌های تحت پوشش برای صدور پروانه کسب جهت بررسی و تصویب کمیسیون نظارت

د - نظارت بر حسن اجرای اقدامات اتحادیه‌ها در خصوص صدور پروانه کسب از جهت تطبیق با مقررات این قانون و آئین‌نامه‌های آن

هـ - تأیید، انتخاب و معرفی نمایندگان اتحادیه‌ها به اداره‌های امور مالیاتی، هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی و سایر مراجعی که به موجب قانون معرفی نماینده از طرف صنوف به عمل می‌آید.

و - اجرای مصوبات هیأت عالی نظارت و کمیسیون نظارت

ز - نظارت بر اجرای مقررات فنی، بهداشتی، ایمنی، انتظامی، حفاظتی، بیمه‌گذاری، زیباسازی و سایر مقررات مربوط به واحدهای صنفی که از طرف مراجع ذی‌ربط وضع می‌شود. همچنین همکاری با مأموران انتظامی در اجرای مقررات

تبصره - چنانچه افراد صنفی در انجام دادن ضوابط انتظامی که در موارد خاص تعیین و از طریق مجمع امور صنفی ابلاغ می‌گردد؛ و نیز در اجرای مقررات بهداشتی، ایمنی یا زیباسازی با مخالفت مالک ملک مواجه شوند، می‌توانند با جلب موافقت مجمع امور صنفی و با هزینه خود اقدام مقتضی را به عمل آورند.

ح - رسیدگی به اعتراض افراد صنفی نسبت به تصمیمات اتحادیه‌ها.

ط - انتخاب و معرفی یک نفر نماینده از بین اعضاء هیأت رئیسه به کمیسیون نظارت برای نظارت بر حسن اجرای انتخابات هیأت مدیره اتحادیه‌ها.

ی - پیشنهاد تشکیل اتحادیه جدید یا ادغام اتحادیه‌ها یا تقسیم یک اتحادیه به دو یا چند اتحادیه برای اتخاذ تصمیم به کمیسیون نظارت.

ک - تعیین نوع و نرخ کالاها و خدماتی که افراد هر صنف می‌توانند برای فروش، عرضه یا ارائه کنند و پیشنهاد آن برای اتخاذ تصمیم به کمیسیون نظارت و اعلام مصوبه کمیسیون به اتحادیه‌ها برای ابلاغ به افراد صنفی با هدف جلوگیری از تداخل صنفی.

ل - جمع‌آوری اطلاعات و آمار لازم با وسائل مقتضی برای تعیین حدود و تعداد واحدهای صنفی متناسب با جمعیت و نیازها و ارائه آن به کمیسیون نظارت جهت تصمیم‌گیری

م - تنظیم ساعات کار و ایام تعطیل واحدهای صنفی با توجه به طبیعت و نوع کار آنان و ارائه برنامه برای اتخاذ تصمیم به وسیله کمیسیون نظارت

ن - همکاری و معاضدت با سایر مجامع امور صنفی و اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران و اتاق تعاون

س - تصویب بودجه، ترازنامه و صورتهای مالی اتحادیه‌ها پس از رسیدگی به آنها و نظارت بر عملیات مالی اتحادیه‌ها

ع - درجه‌بندی واحدهای صنفی، در موارد لزوم، طبق ضوابط و مقرراتی که توسط وزارت بازرگانی و با کسب نظر نیروی انتظامی و اتحادیه‌های ذی‌ربط تهیه می‌شود و به تصویب کمیسیون نظارت می‌رسد.

ف - اجرای برنامه‌های علمی، آموزشی و پژوهشی مورد نیاز برای ارتقاء سطح آگاهی‌های هیأت مدیره اتحادیه‌ها با همکاری دستگاههای دولتی ذی‌ربط در چارچوب مقررات

ص - تنظیم ترازنامه و صورتهای مالی سالانه و تسلیم آن ظرف دو ماه بعد از پایان هر سال مالی به کمیسیون نظارت برای رسیدگی و تصویب

تبصره - کمیسیون نظارت مکلف است ترازنامه و صورتهای مالی را ظرف یک‌ماه رسیدگی کند و نتیجه را به مجمع امور صنفی اعلام دارد. تأیید ترازنامه به منزله مفاصاحساب دوره عملکرد مجمع امور صنفی خواهد بود.

ق - تنظیم بودجه سال بعد و تسلیم آن تا اول بهمن ماه هر سال به کمیسیون نظارت برای تصویب و نظارت بر اجرای آن

ماده ۳۸ - در شهرستانهایی که برخی از اتحادیه‌ها به علت نداشتن امکانات و توانائی‌های لازم نتوانند صدور پروانه کسب را عهده‌دار شوند، به پیشنهاد آن اتحادیه و تصویب کمیسیون نظارت، مسؤولیت صدور پروانه کسب به طور موقت به مجمع امور صنفی واگذار می‌گردد. در صورت رفع مشکل، بنابه پیشنهاد همان اتحادیه و تصویب کمیسیون نظارت، مسؤولیت صدور پروانه کسب بر عهده اتحادیه قرار خواهد گرفت.

ماده ۳۹ - وظایف کمیسیون بازرسی مجامع امور صنفی به قرار زیر است:

الف - بازرسی امور مربوط به اتحادیه‌ها به منظور حصول اطمینان از رعایت ضوابط و مقررات صنفی و تنظیم گزارشهای لازم.

ب - بازرسی و رسیدگی به شکایات و اعتراضاتی که به مجمع امور صنفی می‌رسد و ارائه گزارش لازم به مجمع.

ماده ۴۰ - مسؤولان مجامع امور صنفی و اتحادیه‌ها مکلفند تسهیلات لازم را برای انجام دادن وظایفی که طبق این قانون به کمیسیون بازرسی محول شده است، فراهم کنند.

فصل ششم قانون نظام صنفی: کمیسیونهای نظارت

ماده ۴۸ - کمیسیون نظارت در شهرستانهای مراکز استانها و در سایر شهرستانهای هر استان با ترتیب زیر تشکیل می‌گردد:

الف - در شهرستانهای مراکز استانها

- مدیران کل یا رؤسای سازمانهای زیر:

۱ - بازرگانی (رئیس کمیسیون) 2- امور اقتصادی و دارایی 3- بهداشت، درمان و آموزش پزشکی 4- دادگستری

5- نیروی انتظامی 6- رئیس شورای شهر 7 - شهردار 8- رؤسای مجامع امور صنفی 9- نماینده مطلع و تام‌الاختیار استانداری

ب - در سایر شهرستانهای هر استان

- رؤسای ادارات:

۱ - بازرگانی (رئیس کمیسیون) 2- امور اقتصادی و دارایی 3- بهداشت، درمان و آموزش پزشکی 4 - دادگستری 5- نیروی انتظامی

6- رئیس شورای شهر 7- شهردار 8 - رؤسای مجامع امور صنفی 9- نماینده مطلع و تام‌الاختیار فرمانداری یا بخشداری

تبصره ۱ - جلسات کمیسیونهای یادشده با حضور حداقل هفت نفر از اعضاء رسمیت می‌یابد و تصمیمات با اکثریت مطلق آرای حاضران معتبر خواهد بود.

تبصره ۲ - کمیسیون نظارت می‌تواند از افراد ذی‌صلاح و صاحب‌نظر و نیز نماینده دستگاههای دولتی یا عمومی ذی‌مدخل بدون داشتن حق رأی برای حضور در جلسات دعوت به عمل آورد.

تبصره ۳ - در تهران، هیأت عالی نظارت وظایف کمیسیون نظارت را انجام خواهد داد و می‌تواند تمام یا قسمتی از وظایف مزبور را به کمیسیون یا کمیسیونهایی مرکب از نمایندگان خود اعم از اعضاء هیأت یا افراد دیگر واگذار کند.

ماده ۴۹ - وظایف و اختیارات کمیسیون نظارت به شرح زیر است:

الف - ادغام اتحادیه‌ها یا تقسیم یک اتحادیه به دو یا چند اتحادیه و موافقت با تشکیل اتحادیه جدید

تبصره وضعیت اموال، دارائی‌ها، حقوق و تعهدات اتحادیه‌ای که به دو یا چند اتحادیه تقسیم می‌گردد به موجب آئین‌نامه‌ای تعیین می‌شود که توسط دبیرخانه هیأت عالی نظارت تهیه و به تصویب وزیر بازرگانی خواهد رسید.

ب - نظارت بر انتخابات اتحادیه‌ها و مجامع امور صنفی

ج - رسیدگی و بازرسی عملکرد اتحادیه‌ها و مجامع امور صنفی و تطبیق دادن اقدامات انجام شده آنها با قوانین و مقررات

د - رسیدگی به بودجه، ترازنامه و صورتهای مالی مجامع امور صنفی و تصویب آنها

ه - سایر مواردی که در این قانون پیش‌بینی شده است.

تبصره ۱ - کمیسیون نظارت موظف به اجرای تصمیمات هیأت عالی نظارت در حدود وظایف و اختیارات قانونی است.

تبصره ۲ - کمیسیون نظارت هر شهرستان موظف است براساس امکانات و به منظور رعایت مصالح عمومی و حفظ حقوق دیگران در ابتدای هر سال براساس دستورالعمل تعیین شده از سوی هیأت عالی نظارت تعداد واحدهای مورد نیاز هر صنف را در هر شهرستان مشخص و جهت صدور پروانه کسب به اتحادیه‌های صنفی مربوط ابلاغ کند.

ماده ۵۰ - مسؤلیت ایجاد هماهنگی و همکاری‌های لازم بین کمیسیونهای نظارت، اتحادیه‌ها و مجامع امور صنفی استان برعهده رئیس کمیسیون نظارت شهرستان مرکز استان است. رئیس کمیسیون نظارت شهرستان مرکز استان موظف است با تشکیل جلسات و گردهمائی‌ها و اتخاذ تدابیر لازم، زمینه انجام دادن امور را فراهم آورد.

ماده ۵۱ - کمیسیون نظارت مکلف است انواع کالاها و خدمات واحدهای صنفی را که تعیین نرخ برای آنها از نظر کمیسیون ضرورت دارد، مشخص و نرخ آنها را برای مدت معین تعیین کند و به مجمع امور صنفی ذی‌ربط اعلام دارد. نرخ کالاها و خدماتی که از طرف مجلس شورای اسلامی، دولت یا شورای اقتصاد تعیین می‌شود، برای کمیسیون لازم‌الرعایه است.

مجمع امور صنفی مکلف است مراتب را از طریق رسانه‌های گروهی برای اطلاع عموم آگهی و از طریق اتحادیه‌ها به افراد و واحدهای صنفی اعلام کند. کلیه افراد و واحدهای صنفی ملزم به رعایت نرخهای تعیین شده از طرف کمیسیون نظارت هستند.

ماده ۵۲ - کمیسیون نظارت برای نظارت بر نرخ‌گذاری کالاها و خدمات موظف است ناظرانی از بین معتمدان خود و مصرف کنندگان انتخاب و معرفی کند. گزارش ناظران برای مراجع قانونی ذی‌صلاح موضوع ماده (۷۲) قابل پیگیری است. برای ناظران از سوی کمیسیون نظارت کارت شناسائی صادر می‌گردد.

تبصره - کلیه امور ناظران اعم از عزل و نصب آنها برعهده وزارت بازرگانی است.

فصل هفتم قانون نظام صنفی: هیات عالی نظارت

ماده ۵۴ - هیات عالی نظارت دارای دبیرخانه‌ای است که در وزارت بازرگانی مستقر است. دبیرخانه، بازوی اجرایی هیات عالی نظارت به شمار می‌آید و علاوه بر هماهنگ کردن امور، وظایف تهیه و تدوین مکاتبات مورد نیاز جهت تصویب هیات و ارائه پیشنهاد را برعهده دارد. تشکیلات اداری و امور مالی و نحوه اداره دبیرخانه به موجب آئین‌نامه‌ای خواهد بود که به تصویب وزیر بازرگانی خواهد رسید.

ماده ۵۵ - وظایف و اختیارات هیات عالی نظارت به شرح زیر است:

- الف - تشخیص ضرورت برقراری حدود صنفی و تعیین سقف تعدادی برای صنوف و صدور دستورالعمل در این زمینه‌ها
- ب - ابطال انتخابات یا عزل هیات‌رئیس اتحادیه‌ها یا مجامع امور صنفی شهرستانها به پیشنهاد کمیسیون نظارت
- ج - ابطال انتخابات یا عزل هیات‌رئیس شورای اصناف کشور
- د - رسیدگی به اختلاف بین کمیسیون نظارت و مجامع امور صنفی یا شورای اصناف کشور
- هـ - تعیین دستورالعمل نظارت بر چگونگی صدور پروانه کسب در سطح کشور
- و - تعیین دستورالعمل نظارت بر حسن انجام وظایف قانونی و ایجاد هماهنگی بین کمیسیونهای نظارت، اتحادیه‌ها و مجامع امور صنفی کشور و شورای اصناف کشور و نظارت بر فعالیت آنها در حدود مفاد این قانون
- ز - ارائه راهکارهای اجرایی مناسب برای صدور کالاها و خدمات واحدهای صنفی با رعایت قوانین و مقررات جاری کشور
- ح - سایر مواردی که به موجب این قانون به هیات عالی نظارت محول گردیده است.

ماده ۵۶ - هیات عالی نظارت می‌تواند قسمتی از وظایف خود را به کمیسیون یا کمیسیونهای مرکب از نمایندگان خود تفویض کند.

فصل هشتم قانون نظام صنفی: تخلفات و جرمه‌ها

ماده ۵۷ - **گران‌فروشی**: عبارت است از عرضه یا فروش کالا یا ارائه خدمت به بهائی بیش از نرخ‌های تعیین شده به وسیله مراجع قانونی ذی‌ربط، عدم اجرای مقررات و ضوابط قیمت‌گذاری و انجام دادن هر نوع عملی که منجر به افزایش بهای کالا یا خدمت به زیان خریدار گردد.

ماده ۵۸ - **کم‌فروشی**: عبارت است از عرضه یا فروش کالا یا ارائه خدمت کمتر از میزان یا معیار مقرر شده

ماده ۵۹ - **تقلب**: عبارت است از عرضه یا فروش کالا یا ارائه خدمتی که از لحاظ کیفیت یا کمیت منطبق با مشخصات کالا یا خدمت ابرازی یا درخواستی نباشد.

ماده ۶۰ - **احتکار**: عبارت است از نگهداری کالا به صورت عمدی با تشخیص مراجع ذیصلاح و امتناع از عرضه آن به قصد گران‌فروشی یا اضرار به جامعه پس از اعلام ضرورت عرضه از طرف وزارت بازرگانی یا سایر مراجع قانونی ذی‌ربط

ماده ۶۱ - **عرضه خارج از شبکه**: عبارت است از عرضه کالا یا ارائه خدمت برخلاف ضوابط و شبکه‌های تعیین شده از طرف وزارت بازرگانی یا دستگاه اجرائی ذی‌ربط

ماده ۶۲ - **عرضه و فروش کالای قاچاق**: حمل و نقل، نگهداری، عرضه و فروش کالای قاچاق توسط واحدهای صنفی ممنوع است.

ماده ۶۳ - **عدم اجرای ضوابط قیمت‌گذاری و توزیع**: عبارت است از عدم ارائه مدارک لازم جهت اجرای ضوابط قیمت‌گذاری و توزیع به مراجع قانونی بدون عذر موجه ظرف سه ماه از تاریخ ترخیص کالا یا خدمت وارداتی یا در اختیار گرفتن تولید داخلی برای آن دسته از کالاها و خدماتی که توسط مراجع قانونی ذی‌ربط مشمول قیمت‌گذاری می‌گردند.

تبصره - تشخیص موجه بودن عذر با وزارت بازرگانی است.

ماده ۶۴ - فروش اجباری : عبارت است از فروش اجباری یک یا چند نوع کالا یا خدمت به همراه کالا یا خدمت دیگر

ماده ۶۵ - عدم درج قیمت : عبارت است از نصب نکردن برچسب قیمت بر کالا ، استفاده نکردن از تابلو نرخ دستمزد خدمت در محل کسب یا حرفه یا درج قیمت به نحوی که برای مراجعه کنندگان قابل رؤیت نباشد.

ماده ۶۶ - عدم صدور صورتحساب : عبارت است از خودداری از صدور صورتحسابی که با ویژگی‌های مندرج در ماده (۱۵) این قانون منطبق باشد.

ماده ۶۷ - چنانچه بر اثر وقوع تخلف‌های مندرج در این قانون ، خسارتی به اشخاص ثالث وارد شود به درخواست شخص خسارت دیده، فرد صنفی متخلف ، علاوه بر جریمه‌های مقرر در این قانون، به جبران زیانهای وارد شده به خسارت دیده نیز محکوم خواهد شد.

ماده ۶۹ - فروش کالا از طریق قرعه‌کشی ممنوع است. مرتکبین علاوه بر جبران خسارت وارده ، به جریمه‌های معادل سه برابر مبلغ دریافتی محکوم خواهند شد.

ماده ۷۰ - اگر اشخاص حقیقی یا حقوقی با فروش فوق‌العاده یا فروش اقساطی به اشخاص خسارت وارد آورند ، علاوه بر جبران خسارت وارد شده به خریدار، به پرداخت جریمه نقدی معادل مبلغ دریافتی یا قیمت روز کالا یا خدمت عرضه شده ملزم خواهند شد.

ماده ۷۱ - به منظور تسهیل داد و ستد و ثبت و مستندسازی فعالیت‌های اقتصادی افراد صنفی عرضه کننده کالا و یا ارائه دهنده خدمت، مکلفند حداکثر ظرف مدت سه سال از تصویب این قانون در شهرستانهای بیش از سیصد هزار نفر جمعیت و ظرف مدت پنج سال در سایر شهرستانها به تناسب از صندوق مکانیزه فروش (Posse) و یا دستگاه توزین دیجیتالی و یا هر دو برای فروش کالا یا ارائه خدمت خود با رعایت شرایط مندرج در تبصره (۱) ماده (۱۵) استفاده نمایند.

ماده ۷۲ - خریداران و مصرف کنندگان می‌توانند شکایت خود را درمورد تخلف‌های موضوع این قانون به اتحادیه‌های ذی‌ربط و یا ناظران و بازرسان موضوع ماده (۵۲) این قانون تسلیم ، ارسال یا اعلام دارند. همچنین بازرسان و ناظران موضوع این قانون نیز گزارش تخلفات موضوع این قانون، یا شکایت دریافتی را حداکثر ظرف ده روز به هیأت رسیدگی بدوی و یا اتحادیه‌های ذی‌ربط، تسلیم می‌دارند.

اتحادیه‌ها موظفند حداکثر ظرف مدت ده روز شکایت یا گزارش تخلف دریافتی را مورد بررسی قرار دهند و در صورت احراز عدم تخلف فرد صنفی، یا انصراف شاکی، با اعلام مراتب، پرونده را مختومه نمایند. در غیر این صورت و یا اعتراض شاکی، بازرسان یا ناظر ظرف مدت ده روز از تاریخ اعلام مختومه شدن، پرونده برای بررسی به هیأت رسیدگی بدوی ارسال خواهد گردید.

هیأت یا هیأت‌های رسیدگی بدوی در هر شهرستان مرکب از سه نفر نمایندگان اداره یا سازمان بازرگانی، دادگستری با حکم رئیس قوه قضائیه و مجمع امور صنفی ذی‌ربط است که ظرف دو هفته در جلسه‌ای با دعوت از طرفین یا نمایندگان آنها به پرونده رسیدگی و طبق مفاد این قانون رأی صادر می‌کنند. عدم حضور هر یک از طرفین مانع از رسیدگی و اتخاذ تصمیم نخواهد بود. هر یک از طرفین می‌تواند در صورت معترض بودن به رأی صادره ، اعتراض کتبی خود را ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ رأی به هیأت تجدید نظر تسلیم دارد.

هیأت یا هیأت‌های تجدیدنظر در هر شهرستان مرکب از سه نفر، رئیس اداره یا سازمان بازرگانی یا یکی از معاونان وی، رئیس دادگستری یا نماینده معرفی شده وی و رئیس یا یکی از اعضای هیأت رئیسه مجمع امور صنفی ذی‌ربط است که ظرف یک ماه به درخواست طرف معترض می‌تواند با دعوت از طرفین یا نمایندگان آنها رسیدگی و رأی صادر کند. این رأی قطعی و لازم‌الاجرا است. عدم حضور هر یک از طرفین مانع رسیدگی و اتخاذ

تصمیم نخواهد بود. جلسه‌های هیأت‌های رسیدگی بدوی و تجدیدنظر با حضور هر سه نفر اعضاء رسمی است و آراء صادره با دو رأی موافق معتبر و لازم‌الاجراء خواهد بود.

ماده ۷۳ - از زمان لازم‌الاجراء شدن این قانون، رسیدگی به تخلفات افراد صنفی و تعیین جریمه‌های آنها تنها به موجب احکام این قانون صورت خواهد پذیرفت. قوانین و مقررات مغایر با این قانون از جمله مصوبات مجمع تشخیص مصلحت نظام در خصوص تعزیرات حکومتی مربوط به اصناف و واحدهای صنفی موضوع این قانون لغو می‌گردد.

ماده ۷۴ - میزان جریمه‌های نقدی تعیین شده در این فصل، هر سه سال یک بار و براساس نرخ تورم سالانه بنا به پیشنهاد وزارت بازرگانی و تأیید هیأت وزیران قابل تعدیل است.

آیین‌نامه اجرایی ماده ۸۴ قانون نظام صنفی (حراج و فروش فوق‌العاده واحدهای صنفی)

ماده یک : تعاریف

الف - تعریف حراج : در این آیین‌نامه حراج به عرضه کالا جهت فروش به قیمت پایین‌تر از قیمت خرید یا تمام شده و نازل‌تر از قیمت متعارف و تعادلی بازار، مربوط به پایان فصل مصرف - توسعه اولیه فروش کالا - تغییر شغل - تعطیل واحد صنفی که در مدت معین در واحدهای صنفی تحت شرایط و ضوابط این آیین‌نامه انجام می‌گیرد اطلاق می‌شود.

ب- تعریف فروش فوق‌العاده : به عرضه کالا جهت فروش به قیمت حداقل ۱۰ یا ۱۵٪ پایین‌تر از قیمت متعارف و تعادلی بازار که در مدت معین در واحدهای صنفی تحت شرایط و ضوابط این آیین‌نامه انجام می‌گیرد اطلاق می‌شود.

ماده ۲- تعداد دفعات برگزاری حراج و فروش فوق‌العاده واحدهای صنفی حداکثر سه نوبت در سال و هر نوبت به مدت یکماه می‌باشد.

ماده ۳- واحدهای صنفی متقاضی انجام حراج یا فروش فوق‌العاده مکلفند کلیه کالاهای مورد عرضه را تحت ضوابط برگزاری حراج یا فروش فوق‌العاده به فروش رسانند.

تبصره - کلیه عناوین فروشهای غیر متعارف واحدهای صنفی تحت هر نام با نظر اتحادیه صنف مربوط مشمول یکی از تعاریف حراج یا فروش فوق‌العاده خواهد بود.

ماده ۴- هر واحد صنفی قبل از حراج و یا فروش فوق‌العاده مکلف است مدارک زیر را همراه درخواست حراج یا فروش فوق‌العاده با ذکر تاریخ پیشنهادی برای حراج یا فروش فوق‌العاده کالا جهت اخذ مجوز به اتحادیه مربوط و در صورت عدم وجود اتحادیه به مجمع امور صنفی ذیربط تسلیم نماید.

الف- فهرست کلیه کالاهای مورد عرضه در واحد صنفی

ب- فاکتور خرید یا مدارکی دال بر قیمت‌های تمام شده

ج- فهرست قیمت‌های متعارف در حال فروش عادی

د- تعیین درصد تخفیف نسبت به قیمت فروش کالا در مورد فروش فوق‌العاده کالا

ه- لیست قیمت کالا پس از لیست تخفیف

اتحادیه‌ها و مجامع امور صنفی موظفند حداکثر ظرف مدت یک هفته نسبت به صدور مجوز حراج و یا فروش فوق‌العاده کالا جهت متقاضیان اقدام نمایند و در صورت عدم موافقت مراتب را با ذکر دلایل قانونی به متقاضی اعلام نمایند.

تبصره - عدم پاسخگویی اتحادیه‌ها و یا مجامع امور صنفی به درخواست واحدهای صنفی در زمان مقرر یک هفته به منزله موافقت با حراج یا فروش فوق‌العاده و صدور مجوز برای آنها محسوب می‌شود. در این شرایط اگر تخلفاتی نسبت به مواد این آیین‌نامه از طرف واحدهای صنفی صورت گیرد و مسئولیت آن مستقیماً به عهده آنان خواهد بود.

ماده ۵- هر واحد صنفی که بخواهد کالا یا مصنوعات یا فرآورده‌های خود را حراج و یا فروش فوق‌العاده نماید موظف است علاوه بر کسب مجوز از اتحادیه صنف مربوط و در صورت عدم وجود اتحادیه از مجمع امور صنفی ذیربط، تابلویی شامل نرخ اولیه، میزان تخفیف و مدت حراج یا فروش فوق‌العاده و قیمت کالا پس از کسر تخفیف را در مدخل مغازه خود به طوری که در معرض دید همگان باشد نصب نماید.

ماده ۶- اتحادیه‌ها و مجامع امور صنفی صادرکننده مجوز حراج و یا فروش فوق‌العاده مکلفند پس از صدور مجوز، مراتب را در استان‌ها به سازمان بازرگانی استان و در شهرستانها به مدیریت بازرگانی شهرستان اعلام نمایند. همچنین به منظور برخورداری واحدهای صنفی که اقدام به فروش فوق‌العاده و یا حراج می‌نمایند از تخفیف‌های مالیاتی، اتحادیه‌ها و یا مجامع امور صنفی مکلفند یک نسخه از مجوز صادره را جهت حوزه مالیاتی مربوطه ارسال نمایند

- ماده ۷-** واحدهای صنفی مجاز نمی باشند که برای جلب مشتری درباره کالاهای مورد حراج یا فروش فوق العاده برخلاف واقع تبلیغ نمایند. تبلیغ خلاف علاوه بر تعقیب قانونی متخلف، موجب تعطیل حراج یا فروش فوق العاده خواهد شد.
- ماده ۸-** در صورتی که واحد صنفی بدون دریافت مجوز از اتحادیه و در صورت عدم وجود اتحادیه از مجمع امور صنفی ذیربط اقدام به حراج و یا فروش فوق العاده نماید مرتکب تخلف صنفی گردیده و طبق قانون و مقررات نظام صنفی با وی برخورد می گردد.
- ماده ۹-** واحد صنفی مکلف است در مقابل عرضه کالاهای مورد حراج و یا فروش فوق العاده، فاکتور فروش و یا رسید و فیش صندوق صادر و به مشتری تسلیم نماید.
- ماده ۱۰-** واحدهای فاقد پروانه کسب مجاز به حراج و یا فروش فوق العاده نمی باشند. در صورت انجام آن، مجامع و اتحادیه های صنفی ذیربط موظفند حراج و یا فروش فوق العاده این گونه واحدها را تعطیل نمایند.
- ماده ۱۱-** اتحادیه ها و یا مجامع امور صنفی جهت انجام خدمات به واحدهای صنفی که اقدام به حراج و یا فروش فوق العاده می نمایند، مجازند مبلغی را با تصویب کمیسیون نظارت شهرستان مربوطه دریافت نمایند.
- ماده ۱۲-** سازمان بازرگانی استانها می توانند در صورت تشخیص و ضرورت برای تنظیم بازار با همکاری مجامع و اتحادیه های صنفی ذیربط و تصویب کمیسیون نظارت تمهیدات لازم بمنظور برگزاری فروش های فوق العاده هماهنگ واحدهای صنفی را حداقل دو بار در سال (پاییز و بهار) فراهم آورند.
- ماده ۱۳-** نظارت بر حسن اجرای این آیین نامه به عهده اتحادیه ها و مجمع امور صنفی ذیربط و سازمان بازرگانی استان در مراکز استانها و در شهرستانهای تابعه با مدیریت بازرگانی شهرستان می باشد.

آشنایی با سایت اصناف

سایت اصناف ایران با نشانی www.asnaf.ir می باشد.

۱-۱) اطلاعات موجود در سایت اصناف

- ۱- **دایرکتوری اصناف:** حاوی کل مشخصات و اطلاعات کمیسیونهای نظارت و مجامع امور صنفی و اتحادیه های تحت پوشش در کشور و استانهای کشور می باشد
- ۲- **آمار کل اصناف کشور:** حاوی اطلاعات آماری از کمیسیون های نظارت - تعداد مجامع و اتحادیه های امور صنفی و تعداد واحدهای صنفی دارای پروانه کسب (در کشور)
- ۱-۲ **لیست اصناف کشور**
- ۲-۲ **آمار استانی اصناف کشور:** حاوی اطلاعات آماری از کمیسیون های نظارت - تعداد مجامع و اتحادیه های امور صنفی و تعداد واحدهای دارای پروانه کسب (به تفکیک استانهای کشور)
- ۳- **جستجوگر آماری:** در این گزینه می توان اتحادیه های فاقد اعتبار و زمان برگزاری انتخابات جدید اتحادیه های و زمان انقضاء اعتبار اتحادیه را جستجو نمود
- ۴- **گزارش ادواری اصناف**
- ۵- **آمار سنواری اصناف کشور:** در سالهای ۸۲ الی ۸۶
- ۳- **آرشیو اخبار:** حاوی اخبار مربوط به مرکز اصناف و بازرگانان ایران - اقتصادی - بازرگانی - شورای اصناف - مجامع و اتحادیه های صنفی
- ۴- **قوانین و مقررات:** حاوی دستورالعمل ها و بخشنامه ها قوانین و مقررات نام صنفی جدید همراه با آئین نامه های اجرایی - قوانین و مقررات نام صنفی قدیم همراه با آئین نامه های اجرایی و قانون کار و قوانین مالیاتی و ...
- ۵- **پرسش و پاسخ:** حاوی آرشیو کلیه موارد پرسش و پاسخهای که تاکنون در امور مربوط عمومی اصناف - پروانه کسب - اتحادیه ها و مجامع امور صنفی - کمیسیون نظارت - هیات عالی نظارت - مرکز اصناف - وزارت بازرگانی - معاونت بازرگانی داخلی وزارت - فروشگاههای زنجیره ای - نمایندگی شرکتهای خارجی - و همچنین نظر خواهی در مورد سایت و طرح سؤال جدید در هر یک از حوزه های مورد اشاره
- ۶- **جستجوگرها:** برای جستجو در آمار اصناف - جستجو در اخبار، لیست اصناف کشور، لیست نمایندگی ها، جستجو در قوانین و همچنین جستجویشرفته می باشد

۷- درخواست پروانه کسب اینترنتی : این گزینه شامل مراحل چگونگی اخذ پروانه کسب اینترنتی و قوانین و مقررات مربوط و همچنین فرمهای لازم جهت دریافت کسب می باشد

۸- مطالب روز : در متن صفحه اصلی سایت آخرین اخبار در حوزه وزارت بازرگانی درج میگردد
مدیریت اطلاعات

برای ورود به مدیریت اطلاعات می بایست با وارد نمودن کلمه عبور و نام کاربری اقدام نمود
مجموع امور صنفی استان با مراجعه به ادارات بازرگانی نسبت به دریافت نام کاربری اقدام نموده و مجموع امور صنفی می بایست برای هر یک از اتحادیه ها صنفی تحت پوشش کلمه عبور و نام کاربری را اقدام نماید تا اتحادیه ها نسبت به ثبت واحدهای صنفی ارای پروانه کسب اقدام نماید

۱-۲) کمیسیونهای نظارت استان

استان مازندران دارای ۱۸ کمیسیون نظارت می باشد که برای آشنایی با مشخصات هر یک از کمیسیونهای نظارت استان به سایت اصناف گزینه لیست اصناف کشور و دایرکتوری اصناف مراجعه نمایند

۱-۲) مجمع امور صنفی استان

استان مازندران دارای ۱۹ مجمع امور صنفی که می باشد . کمیسیون نظارت مرکز استان و شهرستان فریدونکنار هر کدام دارای ۲ مجمع می باشند برای آشنایی با مشخصات هر یک از کمیسیونهای نظارت استان به سایت اصناف گزینه لیست اصناف کشور و دایرکتوری اصناف مراجعه نمایند

۱-۳) اتحادیه های امور صنفی استان

استان مازندران دارای ۵۷۸ اتحادیه امور صنفی می باشد که کمیسیون نظارت مرکز استان با تحت پوشش داشتن ۶۴ اتحادیه بیشترین و کمیسیون جویبار ۵ اتحادیه کمترین اتحادیه را دارا می باشند که برای آشنایی با مشخصات هر یک از اتحادیه های به سایت اصناف گزینه لیست اصناف کشور و دایرکتوری اصناف مراجعه نمایند

شهرستان	تعداد اتحادیه صنفی
بهشهر	40
نکا	۴۲
ساری	۶۴
قائم شهر	۴۴
سوادکوه	۲۸
جویبار	۳
بایل	۵۲
بابلسر	۳۶
فریدونکنار	۲۷
آمل	۶۲
محمودآباد	۲۴
نور	۲۱
نوشهر	۳۳
چالوس	۳۹
تنکابن	۳۷
رامسر	۲۴
جمع	۵۷۸

۱-۵) واحدهای امور صنفی استان

استان مازندران تا پایان خرداد ماه دارای ۱۳۲ هزار واحد صنفی دارای پروانه و بدون پروانه پروانه کسب می باشد که واحدهای دارای پروانه به شرح ذیل می باشد

شهرستان	تعداد واحدهای صنفی دارای پروانه
بهشهر	۷۷۱۵
نکا	۳۱۱۸
ساری	۱۴۹۳۷
قائمشهر	۱۰۳۱۶
سوادکوه	۳۲۲۲
جویبار	۵۴۰
بابل	۱۷۲۳۷
بابلسر	۶۹۸۷
آمل	۱۴۰۴۷
محمودآباد	۲۹۰۵
نور	۵۱۰۰
نوشهر	۳۸۰۷
چالوس	۵۳۹۹
تنکابن	۱۰۷۰۹
رامسر	۳۶۲۰
جمع	۱۰۹.۶۶۳

- صدور پروانه کسب برای واحدهای صنفی

۱- صدور پروانه کسب عادی :

افراد عادی برای دریافت پروانه کسب می بایست و مدارک لازم جهت طی مراحل قانونی و صدور پروانه کسب به اتحادیه های صنفی مربوطه مراجعه و اقدام نمایند

۲- صدور پروانه کسب ایثارگری :

خانواده محترم شهداء و جانبازان و آزادگان با در دست داشتن معرفی نامه از بنیاد شهید وامور ایثارگران شهرستان و مدارک لازم جهت طی مراحل قانونی و صدور پروانه کسب به ادارات بازرگانی در شهرستان مربوطه مراجعه نمایند

راهنمای ملت کارت اصناف

با هدف ساماندهی آمار و اطلاعات صنفی و نیز شکل دهی نظام جامع دریافت و پرداخت الکترونیکی در سطح اتحادیه ها و مجامع و اختصاص شماره شناسه صنفی به کلیه دارندگان پروانه کسب ، کارتی با عنوان (ملت کارت اصناف) از سوی بانک ملت به نام صاحبان پروانه صنفی صادر و در اختیار آنها قرار می گیرد.

تعریف ملت کارت اصناف:

این کارت که با همکاری مرکز اصناف و بازرگانان ایران و بانک ملت تهیه گردیده ، از نوع ملت کارت متمرکز (Access card) و مغناطیسی بوده و قابلیت اتصال به حساب قرض الحسنه پس انداز الکترونیک و سایر حسابهای متمرکز را دارا می باشد . لازم به ذکر است کد شناسه صنفی بر روی کارت مزبور درج می گردد.

مشخصات و ویژگی های ملت کارت اصناف :

- امکان درج شماره صنفی بر روی ملت کارت اصناف .
- تغییر شماره پروانه کسب به شماره شناسه صنفی .

- عضویت واحدهای صنفی دارای ملت کارت اصناف در نظام جامع توزیع کالاهای تحت حمایت دولت.
- پرداخت حق عضویت در اتحادیه ها با استفاده از ملت کارت اصناف.
- برگزاری انتخابات اتحادیه های صنفی به صورت الکترونیکی با استفاده از ملت کارت اصناف.

مزایای ملت کارت اصناف:

- امکان نقل و انتقال وجوه برای عاملین توزیع کالاهای یارانه ای حساس و ضروری.
- قابلیت استفاده از کارت مزبور مزبور جهت نقل و انتقال وجوه فی مابین صاحبان پروانه صنفی با اتحادیه، مجامع امور صنفی و شورای اصناف از طریق بانک ملت.
- افتتاح حساب قرض الحسنه پس انداز الکترونیک با ویژگی شرکت در قرعه کشی حسابهای قرض الحسنه پس انداز.

محل استفاده از ملت کارت:

- ۱- پایانه ها پرداخت الکترونیکی: (POS)
دارنده کارت می تواند با مراجعه به هر یک از پایانه های پرداخت (POS) نصب شده در فروشگاهها و مراکز ارائه خدمات نسبت به خرید کالا و دریافت خدمات اقدام نماید.
  - ۲- پایانه های خودپرداز: (ATM)
دارنده کارت می تواند با مراجعه به هر یک از پایانه های خودپرداز بانک ملت و سایر بانکهای عضو شتاب نسبت به دریافت خدمات ذیل اقدام نماید:
    - برداشت وجه تا سقف ۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال در شبانه روز (در صورت کفایت موجودی).
    - اخذ صورتحساب و دریافت موجودی کارت.
    - تغییر رمز.
    - انتقال وجه.
- نکته (۱) توصیه می گردد به منظور سهولت در بخاطر سپاری رمز مخصوص ملت کارت اصناف، در اولین فرصت با مراجعه به یکی از پایانه های خودپرداز، نسبت به تغییر رمز خود اقدام نمایید.
- نکته ۲: چنانچه رمز خود را سه بار متوالی اشتباه وارد نمایید کارت شما غیر فعال خواهد شد، در این صورت بایستی با مراجعه به هر یک از شعب بانک ملت نسبت به تکمیل فرم های مربوطه اقدام تا رمز جدید برای کارت صادر گردد.
- ۳- خرید کالا و یا دریافت خدمات از طریق اینترنت:
با دریافت رمز اینترنتی و پارامتر (CVV2) از دستگاه های خودپرداز (ATM) بانک ملت، دارنده ملت کارت اصناف قادر خواهد بود در محیط اینترنت از خدمات پرداخت اینترنتی استفاده نماید.

شرایط اخذ ملت کارت:

- اصناف متصدیان کلیه واحد های صنفی موظفند با مراجعه به اتحادیه مربوطه نسبت به تکمیل فرم اطلاعات دارندگان پروانه کسب اقدام نمایند.
- سپس اتحادیه نسبت به ارائه یک برگ فرم توام با شناسه صنفی برای هر فرد صنفی به یکی از شعبات بانک ملت می نماید که پس از ۱۵ روز برای هر یک از آنها «ملت کارت اصناف» صادر می گردد. (شناسه صنفی ده رقمی بر روی پروانه کسب هر فرد درج می شود).
- لازم به ذکر است هر فرد صنفی نسبت به پرداخت ۱۵,۰۰۰ ریال به اتحادیه اقدام که ۵,۰۰۰ ریال بابت هزینه فرم و ۱۰,۰۰۰ ریال بابت باز کردن حساب ملت کارت می باشد.
- کلیه کسانی که مبادرت به دریافت کارت اصناف می نمایند شرکت به سامان بانک ملت نسبت به نصب فروشگاه های پایانه ای (POS) به طور رایگان برای آنها اقدام می نماید.

اخذ ایران کد

ایران کد یا نظام ملی طبقه بندی و خدمات شناسه کالا، نظامی است که با تدوین اطلاعات کالاها و خدمات امکان شناسایی موجودیت های زنجیره تأمین را فراهم می کند و جریان اطلاعات در زنجیره را تسهیل می نماید. این نظام در پی ایجاد زبان مشترک میان عرضه کنندگان کالا و خدمات،

مشتریان و به طور کلی عوامل درگیر در حوزه کالا و خدمات در سطح ملی است. ایران کد با تولیدات، ابزارها و تسهیلاتی که در اختیار کاربران خود قرار می‌دهد بستری برای تسهیل مدیریت کالا و خدمات فراهم می‌کند. ایران کد چارچوب‌هایی برای بیان کالاها در سطح لازم از جزئیات ارائه می‌دهد.

طریقه عضویت حضوری

مراجعه حضوری به یکی از شرکت‌های نماینده که در قسمت دفاتر نمایندگی مرکز در پورتال معرفی شده‌اند. کلیه شرکت‌ها، می‌توانند با مراجعه به یکی از دفاتر نمایندگی که لیست آنها اعلام شده است، ثبت نام و تبادل اطلاعاتی خود را به صورت حضوری صورت دهند.

مزایای عضویت

منافع حاصل از پیوستن به نظام ملی شماره‌گذاری کالا و خدمات ایران از دو دیدگاه ذیل قابل بررسی است:

پوشش اطلاعات محصولات شرکت‌ها (عضویت برای کدگذاری محصولات)

با توجه به منافع سازمان‌های عرضه‌کننده و خریدار کالا، عرضه‌کنندگان با عضویت در ایران کد، خود و محصولاتشان را در یک نمایشگاه مجازی دائمی (پورتال اطلاع‌رسانی ملی کالا) معرفی می‌نمایند. همچنین کدهای ملی مربوط به کالاهای تولیدی خود را به عنوان کلید دریافت سفارش به خریداران اعلام می‌کنند. عمده‌ترین فواید عبارتند از:

- قرارگیری در نمایشگاه مجازی جامع و یکپارچه عرضه محصولات
- شناسنامه‌دار شدن کالاها و خدمات مربوطه
- اطلاع‌رسانی کامل و با برد وسیع در وب
- ایجاد کلید و زبان مشترک ارتباطی با خریداران
- افزایش امکان فروش به مؤسسات
- تحت کنترل درآوردن اطلاعات محصولات و کاتالوگ آنها
- موفقیت در منبع‌یابی رقابتی و ایجاد امکان فروش مناسب‌تر
- پوشش اطلاعات کالای در گردش شرکت‌ها
- صرفه‌جویی کلان اقتصادی از طریق مدیریت بهینه کالاهای در جریان
- امکان پذیر شدن تجزیه و تحلیل سلسله مراتبی خریده‌ها و مصارف
- تسهیل مدیریت موجودی در انبار و اموال
- کاهش هزینه نهایی و برخورداری از لجستیک مؤثر و یکپارچه
- ایجاد بستر اطلاعاتی اقلام جهت استفاده از اطلاعات ساختار یافته در سطوح عملیاتی شرکت

ایران کد؛ بستر اطلاعاتی سیستم ثبت سفارش کالا

نظام مکانیزه ثبت سفارش کالا به عنوان یکی از سیستم‌های عملیاتی یکی از فعالیتهای قابل توجه و مهم در وزارت بازرگانی محسوب می‌گردد. انجام عملیات ثبت سفارش کالا برای مدیریت اقلام وارداتی کشور و استخراج آمار و اطلاعات دقیق از میزان و چگونگی کالاهای ورودی به کشور از جمله اهداف مورد توجهی است که وزارت بازرگانی در پی آن است. انجام ثبت سفارش کالا سالیان متمادی است که به روش سنتی صورت گرفته است و آمار و اطلاعات حاصله از آن نیز با دقت قابل توجه قابل استحصال نیست. انجام کلیه عملیات مرتبط مانند ثبت نام بازرگانان و ثبت سفارش کالا در سیستم مکانیزه از جمله عملیاتی است که متولیان امر را برآن داشته است که بتوانند در حوزه مکانی کل کشور فرایندهای لازم را بر روی بستر وب و به صورت متمرکز (از حیث سیستم‌ها) مدیریت نمایند. مهمترین موجودیت عملیاتی ثبت سفارش که همانا کالای مورد توجه بازرگان جهت ورود به کشور است در این سیستم دارای جایگاه خاص بوده و نیازمند است در کل عملیات لازم، کالای مورد نظر با شناسه واحد و براساس یک مکانیزم جامع مورد توجه قرار گیرد. "ایران کد" مکانیزمی را در جهت تولید کد ملی کالاها و شناسه‌گذاری قلم مورد نظر وارداتی بازرگان در اختیار قرار می‌دهد.